

DELA VCI NA ZAČASNEM DELU V TUJINI

Naši mnogo obetajoči smučarji

V vrsto smučarskih tekmovanj, katerih se udeležujejo tekmovalci in ljubitelji belega športa iz vrst naših ljudi na začasnem delu v Švici, ZR Nemčiji in Avstriji, nedvomno sodi pet tekmovanj in to »Münchenski veleslalom«, »Slovenski veleslalom« v Vorarlbergu v Avstriji, veleslalom »Priateljstvo« SD Planike iz Winterthura, »Vihorov veleslalom« in pa kot zaključni in najstarejši med njimi »Slovenski veleslalom« v Švici, ki ga organizira SPD Triglav iz Züricha.

Medtem ko se na vsaki od teh prireditvev odvija prvenstvo društva organizatorja, pa vsakokrat tudi tekmovanje za Jugoslovanski smučarski kup v inozemstvu, borba za končno uvrstitev JU-SKI v sezoni pa je na »Slovenskem veleslalomu« v Švici.

Program, izvedbo tekmovanj, izbor in predčasno rezervacijo smučarskih terenov organizirajo društva sama, medtem ko domovina skrbi za pokale in darila, včasih pa, če je potrebno, priskoči na pomoč tudi finančno.

Čeprav je po novem letu smučarska sezona štartala s polno paro, pa se je sredi januarja, ko naj bi bilo prvo tekmovanje, vreme tako poslabšalo, da je bil Münchenski veleslalom prestavljen. V dnevih pred veleslalomom v Vorarlbergu lilo kot iz škafa in vse upe na smučanje že skoraj je bil odplavilo. Zadnji dan pa je nenadoma pričelo tako močno snežiti da so v Avstriji le tekmovali, da pa je bilo udeležencev iz sosednjih dežel mnogo manj kot sicer, kajti mnogokje so bile ceste zasnežene in gorski prehodi zaprti.

Drugemu tekmovanju je sledilo tretje, veleslalom »Priateljstvo« SD Planike iz Winterthura. S snegom je šlo najprej na bolje, potem pa se je ponovno zmehčal in dan pred prireditvijo je bilo tekmovanje prestavljeno iz Riedbada v Ebnat-Kappel. In kot v Avstriji, so organizatorji tudi tokrat dokazali, da so vsem težavam kos. Časa je bilo malo, dela mnogo, pa vendar je bilo vse ob pravem času nared.

Kažipoti ob cestah, tekmovalna pisarna, narodne melodije pred tekmo na smučišču, okrepčila. In kljub temu, da je pričelo celo deževati in se je spuščala vedno gostejša megla, je tekmovanje potekalo brez zastojev. Temu so nedvomno pripomogli discipliniranost tekmovalcev, vztrajnost

tveno prvenstvo, v nedeljo pa 2. Münchenski veleslalom. Proga je bila sicer varno speljana ob robu gozda, a le ni mogla kljubovati močnim sončnim žarkom sobotnega popoldneva. V noči iz sobote na nedeljo se je vreme spremenilo, pričelo je snežiti in zmrzovati in v nedeljo so se morali tekmovalci spoprijeti ne le s časi, temveč tudi z ledom.

»Vihorov veleslalom« je bil iz tehničnih razlogov odpovedan, tako je bilo pred nami zadnje tekmovanje v sezoni, »Slovenski veleslalom« v Unterbergu, v Švici, katerega pokrovitelj je bila tovarna Elan iz Begunj na Gorenjskem.

Tega veleslalom, ki je bil prvič organiziran pred osmimi leti prav v Unterbergu, in ki je bil pobudnik številnih tovrstnih smučarskih prireditvev, se udeležuje iz leta v leto več naših ljudi. Letos se je prijavilo nad 300 tekmovalcev, članov slovenskih in jugoslovanskih društev iz vse Švice,

pa Beneški Slovenci na začasnem delu v tej deželi in smučarji iz sosednje Avstrije, iz ZR Nemčije pa so se pripeljali s posebnim avtobusom že v petek, kajti v soboto je bilo na Hoch Ybrigu nad Unterbergom zadnje tekmovanje za JU-SKI. Na smučiščih je preveval pravi športni duh, na progi pa borba za končni plasman v JU-SKI za sezono 1978/79. Zmagala sta Irena Stipetič in Vojko Gašperšič, veliki prehodni pokal pa je odnesla domov ekipa SKUD Triglav iz Stuttgarta.

Blesteče pokale, ki so jih prispevale številne delovne in športne organizacije in ustanove v domovini pa so na teh tekmovanjih prejeli tudi naši najmlajši zmagovalci, cicibanke in cicibani Polona Matul, Armin Verbič, Andreja Stipetič, Robertino Gašperšič, Tina Ivančič, Helena Dolhar, Erik Bernik, Katja Rot, Robert Kristan, Damjan Romih, Mathias Zavratnik, Sandi Zupan in Irena Kolar, pionirji in pionirke Erika Verbič, Tadeja Ivančič, Andrej Arzenšek, Eva Jakopič, Michael Rot, Tanja Šporer, Daniel Ilar, Janko Halič, Davor Kantušar in Sonja Hladnik, ter uspešna mladinka Katja Hladnik in Robert Reichman.

Breda Stipetič-Cechich

HUMORESKA

NEŽNI SUBJEKT SPLOŠNE LJUDSKE OBRAMBE

Ko so se neke davne noči pred našim številnim Galci skrivaj vzpenjali proti Kapitolu, so njihove šume prve zaslišale »svete« gosi v Junoninem svetlišču. S svojim gaganjem so ljubimke glavne boginje prebudile rimske vojske, ki so nato z orožjem pregnali Galce. Če verjamejo tej zgodbi, so gosi rešile Rim.

Toda na žalost moderne oborožene sile, tudi naše, niso opremljene z alarmnimi gosmi, ki bi čuvali vojne objekte. Ta dolžnost je v sedanjih armadah zaupana – stražarjem!

Ta sprehod po zgodovini je bil potreben zato, da bi bolje označili nalogo junaka naše zgodbe: vojaka-stražarja Jaka Zvitca.

Torej, Jaka Zviti, stražar tretje izmene na stražarskem mestu št. (nečitljivo – vojna tajnost), hodil po stražarski stezi, opazuje levo in desno ter budno prisluškuje vsakemu šumu. Čez nekaj trenutkov bo polnoč. Vojaki objekt je le medlo osvetljen in razen zavijanja vetra nič ne moti nočnega miru. Od skladišča vodi ozka potka, ki se izgublja v temnem gozdu.

Jaka s koraki meri stražarsko stezo, varuje zaupano mu skladišče in – se preizkuša v poznavanju stražarskih dolžnosti. Njegov drugi »jaz«, vest seveda, ga sprašuje, on pa strumno kot iz puške odgovarja.

– Kaj bi storil Jaka, če bi nenadoma iz bližnjega gozda pridrvel Ursus speleus in napadel objekt? – sprašuje Vest.

– Jaz bi, tovarišica Vest, jaz bi... – se v zagati praska za ušesi Jaka – Jaz bi zagrabil puško in tresk v čelo zverini!

– V čelo! – se mu posmehuje Vest. – Ali ne veš, tristo medvedov, da v lovopustu, ki se vanjo traja, ne smeš streljati živali?

– Ja, potem, potem bi pa tri-

krat zavpil stoji in če še vedno ne bi obstala...

– Počakaj vendar Jaka, odkod pa naj zverina razume po naše? Sploh pa ne vem, zakaj si tako »prijet« za to žival, ko dobro veš, da v naših krajih ni skalnih medvedov.

– Prav imaš, – prizna Jaka svojo zmoto.

– Kaj pa bi storil, – spet začne Vest – če bi se nenadoma

eksplozijo, ki bi zajela še skladišče in vse bi šlo k vragu!

– Res je, se spet vda Jaka. – In kaj bi ti, stražarček moj, naredil, če bi tam po potki...

Nekaj zašumi. Na poti se pojavijo senca. Zelo nejasna je. Vest obstane na polovici vprašanja. Silhueta se bliža. Nepovabljena in nepoznana oseba je vse bliže. Še deset korakov in... – Stoj! – zakriči Jaka Zviti.

stražarji, – govori dekle in se korak za korakom približuje Jaki.

Jaka se skriva za drevo in še enkrat zavpije:

– Stoj, ne približuj se!

– Kaj ti je Jaka? – kot potok žubori iz Franckinih ust. – Proti meni si tako strog, vojaški, stražarski? Pa tako lepo si mi govoril, kako sem ti všeč...

– Sem, – prizna Jaka – toda služba je služba!

– Že, že služba, ampak... – se ne vda nežni subjekt splošne ljudske obrambe in Jaka že čuti njen dah. Puškina cev v višini njenih prsi se oklevajoče povese.

Dekle stoji že tik pred Jakom. – Pogledaj ga no, vojaka z avtomatsko puško M-70 A1! Imaš v njej tudi prave nabojce?

– Seveda, kaj pa misliš?

– Nimaš, lažeš!

– Ne lažem, častna beseda!

– Daj, da pogledam, – vztraja Francka in nežno prime za puško, ki jo z lahkoto vzame iz rok presenečenemu Jaki. Ogleduje jo, obrača, potegne zapirac v zadnji položaj, tedaj pa hitro odskoči za dva koraka in vzklikne:

– Roke kvišku nesreča ti nevojaška, antistražarska!

Jaka je povsem izgubljen. Namesto kvišku sklene roke v položaj »prosim te«. Komaj še iztisne iz sebe besedam le podobne glasove:

– Francka, ljubim te! Francka, prosim te, vrni mi puško! Te stvari niso za igro. Še v zapor me boš spravila!

– Na jo, nejunak. Drugič pa pazi. Orožja se ne da iz rok, niti dejavniku splošne ljudske obrambe!

Hip zatem dekle veselo odskaklja po stezi in se izgubi v temi.

– Jaka, Jaka, zbudi se! – povleče za rokav stražarja tretje izmene razvodnik straže Nace.

Jaka se predrmi, si pomenca oči in globoko zajame sapo, presrečen, ker je bil vse to le sen.

Resnična je le čedna Francka, nežni subjekt splošne ljudske obrambe, ki se sleherni dan vrača po stezi mimo skladišča eksploziva in sramežljivo pogleduje stražarje. IVAN ŠUČUR

prikazal diverzant? V roki puška z dušilcem, v torbi pa eksploziv, bombe, detonator...

– Trikrat bi zavpil stoji in če se na tretji poziv ne bi ustavil, bi streljal vanj!

Vest se prime za glavo in prebledi.

– Zaboga Jaka, kako moreš reči nekaj tako neumnega?! Se sploh zavedaš, da bi lahko za del bombo ali eksploziv v njegovi torbi in, o groza, povzročil

– Stojim, – se zasliši nežni sopran.

– Kdo je? – strogo vztraja stražar pri skladišču.

– Kaj ne vidiš naroda, jaz, Francka.

– Katera Francka?

– Ali se ne spomniš? Bila je nedelja, pogovarjala sva se na mostu. Saj sem ti povedala, da grem na vojaške vaje. Zdaj se vračam domov. Naš ženski vod je bil med najboljšimi. Ti pa

»FIGA« S FIGO

Je pa s to našo trgovino nekaj narobe! Vsaj taka misel se vsiljuje kupcu, ki je »strokovno« ali kako drugače podkovan... Žena me je poslala v trgovino, sicer po nekaj povsem vsakdanjega. Ker pa imam rad tudi suhe fige, sem jih kupil zavojček. Toda za ceno, ker sem kupil tudi kaj drugega, niti nisem vprašal. Šele doma sem pogledal: 17,09 dinarjev!

Da bi se obranil očitkov, ali razsipništva, sem prebral listek na zavojčku, v katerem so bile zapakirane. Takole piše:

»Poreklo: Grčija, leto 1978
Uvoznik: »Stokopromet« – Skopje (mar ni to podjetje za promet z živino?)

Pakira: »Emona« Ljubljana, teža 250 gr.
Kilogram fig stane torej 68,36 din ali skoraj sedem starih tisočakov!

Toda – ne gre za to!

Zakaj mora neko blago (pa naj gre zgolj za tako delikatno blago kot so suhe fige!) skozi toliko rok?

Ne čudimo se, če so cene take, če sleherni posrednik ali prodajalec pri vsem tem pristavi svoj »lonček«.

IZTOK AUSEC

Uč higijene v trgovini!

Trgovina je velika, majhna, lahko pa tudi zelo velika hiša. Nekateri so moderno urejeni, nekateri pa so zelo ranljivi. Trgovina v kateri kupujemo ni daleč od našega doma. To je majhna trgovina, ki ni nikoli urijena. Prodajalke niso narmene in sploh bolj malo vpljudne. Kupec pred množico plačal in opisl. Na vrsto sem prišel jaz. Kilogram kruha prosim, sem rekel. Prodajalka je zelo než in odšla. Na kos kruha ga prišla in mi ga dala. Nasvetovala mi je, naj kupim še nekaj.

Prosim te, vrni mi puško! Te stvari niso za igro. Še v zapor me boš spravila! Na jo, nejunak. Drugič pa pazi. Orožja se ne da iz rok, niti dejavniku splošne ljudske obrambe! Hip zatem dekle veselo odskaklja po stezi in se izgubi v temi.

Jaka, Jaka, zbudi se! – povleče za rokav stražarja tretje izmene razvodnik straže Nace. Jaka se predrmi, si pomenca oči in globoko zajame sapo, presrečen, ker je bil vse to le sen.

Resnična je le čedna Francka, nežni subjekt splošne ljudske obrambe, ki se sleherni dan vrača po stezi mimo skladišča eksploziva in sramežljivo pogleduje stražarje. IVAN ŠUČUR

Stojim, – se zasliši nežni sopran.

Kdo je? – strogo vztraja stražar pri skladišču.